

Cesta

12
2011

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Proč slavíme Vánoce.....	4
Všechno je v Žalmech III.....	4
Škola hrou IV.....	6
Co zvěštovali andělé	7
Výběr citátů.....	7
Jonáš, Ninivé a velryb VII.	8
Ta naše květena - česká? 10.....	10
Na toulkách s Kuldou XXIV.....	12
Vaše obrázky	14
Soutěž o tři knihy	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: J. Oleš a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Aspoň trochu oné moudrosti
kéž by měla také srdce naše,
jakou měli oni mudrci,
když objevili Mesiáše.

Aspoň málo z oné bdělosti
kéž si také naše srdce žádá,
jakou měli oni pastýři,
kteří u Betléma pásli stáda.

Aspoň částečku té důvěry,
víru zrna hořčičného zvicí,
jakou měli prostí rybáři,
jakou měli učedníci.

Proč slavíme Vánoce?
 Proč tak upřeně vyhledáváme hvězdu na nebi?
 Proč zpíváme koledy?

Proto, abychom se učili mít rádi Pána Ježíše.
 Proto, abychom si podávali navzájem ruce.
 Proto, abychom se na sebe usmívali.
 Proto, abychom si uměli odpouštět.

Aby se žádná krasavice po třicítce
 Neproměnila v protivnou bábu.

Jan Twardowski
Přeložil Emil J. Havlíček

VŠECHNO JE V ŽALMECH III.

*„K Hospodinu jsem volal ze všech sil,
 Ze své svaté hory pak promluvil ke mně.
 Uléhám ke spánku a zase vstanu –
 sám Hospodin mě podpírá.“*
 (Žalm 3,5-6)

Je noc. Náš štětec hledá tmavomodrou barvu, granátovou, skoro černou. Zvláště daleko od města, kde nejsou ani osvětlená okna, ani naproti pouliční lampy. Třeba ve stanu. Člověk se občas probudí uprostřed noci a neví, kde se nachází, kde vlastně je. Kde je vpravo a kde vlevo. Tma. A ze tmy vychází strach. Všecko se může jevit jako hrozné. I obyčejný pařez nabývá podoby

strachu. Šelest padající větvičky – co když je to číhající zvíře! Spi dál. Neboj se usnout, protože Pán je s tebou. Chrání tě. To znamená, že mu věříš a doufáš, že tě neopustí. Je pořád a je blízko. Jistá dívenka, Aňa, se bála zůstat večer sama v pokoji.

- Pán Bůh je s tebou – řekla jí máma.

- Když já se Boha bojím – odpověděla Aňa.

Jenže ona byla ještě malá. Bála se slova Bůh. My ale víme, že Bůh nás chrání. Večer uléháme a upadáme do spánku. V tu chvíli jsme bezbranní, nevíme, co se s námi děje. Hlavou se nám honí jakési sny, jenže ráno si nic nepamätujeme. Nedokážeme povědět, co se nám zdálo. Ráno otevíráme oči, probouzíme se do nového dne. Vidíme, že buď svítí slunce anebo že prší. A slunce i déšť nás těší, protože je tu nový, od Boha daný den.

V noci se člověk svěruje beze strachu tmě, a zrovna tak se svěruje Bohu, protože v něm žije, dýchá, myslí, cítí, učí se a baví. V Bohu jsem ponořen jako ve vzduchu, který rovněž nevidím.

Tomuto důvěrnému svěřování se Bohu se učíme od dětství. Učí nás tomu každý náš sen, každý večer, každá noc i ráno.

To, o čem hovoří slova žalmu, je to nejprostší učení, ta nejzákladnější lidská zkušenost. Usnula jsem a probudila se, protože mě Pán Bůh chránil.

Jenže my živí také víme, že jednoho dne umřeme, což je bezpochyby smutné. Proč umřít, máme-li rádi život, a určitě není lehké rozejít se s tím, co je možno namalovat všemi barvami, všemi druhy barev a všemi štětci, co jich na světě jenom je. Pták. Pes. Jablko. Pole. Les. Slunce. Písnička. Kamarád. Dopište sem sto jiných věcí, tisíce jiných věcí, pořád to bude málo.

Jenže i umřít je v žalmu. Ulehl jsem a usnul. Probudím se? Pročpak bych si měl myslet, že zatímco v noci v běžném spánku nade mnou bdí Bůh, který mě chrání, ve spánku smrti by mě měl opustit?

Nevyděsím se, protože Pán mě ochrání a svým dotykem mě probudí do svého světa, abych s ním mohla žít už navždy. To je naděje, o které mluví žalm. O takovou naději je třeba velice se modlit. I pro nás a pro naše blízké.

Anna Kamińska
Přeložil Emil J. Havlíček

PŘÍRODOPIS

Ten, kdo nezná přírodopis,
sám v sobě se nevyzná,
neocení, jak je krásná
třeba štíhlá divizna.

Nezná houby jedovaté
a snadno se otráví,
když mu živě povídáte
o vývoji ponravy.

Já znám kluka – samouka –
k přírodě má hezký vztah,
pozná, co kde kvete v lukách,
pozná ptáčky v korunách.

Četla jsem o jedné dívce,
která léčí zvířata,
opuštěné zabloudilce,
poraněná ptáčata.

Znám i spoustu správných dětí –
mají klíče k poznání.
Než uplyne čtvrt století,
přírodu nám zachrání.

Svatava Mášová
(pokračování příště)

Milí rodiče a předškoláci!

Rodiče, jejichž děti se začátkem nového školního roku vstoupili v mateřské škole do třídy předškoláků, se začnou brzy rozhlížet, kde najít vhodnou základní školu.

Každý rodič hledá pro své dítě školu, kde bude pěkné prostředí, které bude dítě motivovat k učení a bude ho bavit. Jako křesťané si také přejeme, aby naše dítě neztrácelo hodnoty, které se mu snažíme všteřovat, ale naopak, aby rostlo v poznání Božích řádů a učilo se vztahu s živým Bohem. Není obrovským požehnáním a milostí, když škola nevstupuje do života dítěte jako nějaký cizorodý prvek, ale může zde být soulad mezi rodinou, církví a školou?

Křesťanská Mateřská a Základní škola Jana Husa funguje z Boží milosti v Brně-Líšni na ul. Masarova od září 2008. Škola je mezidenominační. Nízké počty dětí ve třídě (cca 10-12) umožňují blízké vztahy, individuální přístup při výuce a dobrou kázeň. Škola je chápána nejen jako místo k získávání vědomostí, ale zároveň i místo podporující křesťanskou výchovu v rodině. Je společenstvím Božího lidu – v tomto případě dětí, učitelů a rodičů, kteří touží, aby byl Bůh oslaven i při tomto díle.

Chcete-li vědět více, navštivte stránky www.krestanskaskola.cz, nebo školu osobně.

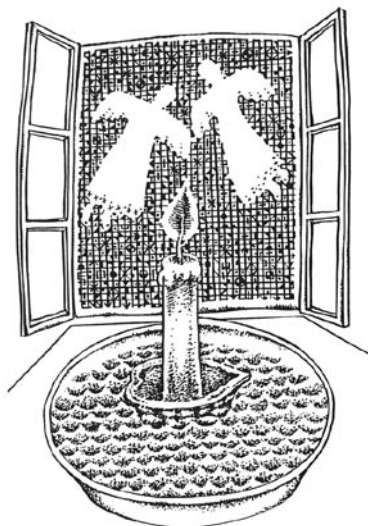
Mgr. Jana Baná, tel. 721 864 985, Církev bratrská

Co to lidé povídají?
Že prý je ten malý syn,
který narodil se v stáji,
Josefův a Mariin?

Nemluvnátku je však skrytě
Otcem také Hospodin.
V jeslích leží lidské dítě
a přec je to Boží Syn.

Zdeněk Svoboda

VÝBĚR CITÁTŮ O DĚTECH, MLÁDEŽI A PRO DĚTI

- * Děti jsou křídla lidstva. (Arabské přísloví)
- * Mládí je jako mladý mošt. Nedá se udržet. Musí vykvasit a přetéct. (M. Luther)
- * Mladí lidé mají sklon myslet si, že jsou moudří, jako si myslí opilí, že jsou střízliví. (S. Chesterfield)
- * Dětství bez učení, mládost bez cvičení, mládenectví bez studu dělá hroznou ostudu. (České přísloví)
- * Dobré děti velký statek, zlé pak děti v domě zmatek. (M. Edgeworthová)
- * Mladá generace má pocit, že s ní přichází lepší svět. Stará garda má pocit, že s ní ten lepší svět odchází. (K. Čapek)
- * Děti potřebují spíše vzory než kritiku. (J. Joubert)
- * Dětství je sen, který byl kdysi skutečností. (J. Mucha)
- * Dávat dobrý příklad je jedna z největších a nejradostnějších věcí, jež může hoch dokázat. (J. Foglar)

Vybral Dr. Karel Lachout

A jak to bylo s Jonášem?
Jakoby slehla se s ním zem.
On usídlil se blízko města
a čekal, jak je Pán Bůh ztrestá.

Přístřešek si tam zhotovil,
jen co by před sluncem se kryl.
A Bůh nad Jonášovou hlavou
dal růst bylinu popínavou.

Jak milý byl mu její stín!
Však nastrojil mu Hospodin,
že zrána v časnou hodinu
červ nahlodal tu bylinu,
až její listy povadly
a uschlé na zem opadly.

Když vzešlo slunce, vítr žhavý
vanul u Jonášovy hlavy.
I volal k Bohu: „Mám tu hnít?
Lépe mi umřít nežli žít!

Já před tebou jsem šel se schovat,
když kázel jsi mi prorokovat.
Tys mne však také oklamal,
vždyť Ninivé tu stojí dál!
Má cenu dílo prorokovo,
když nedodrží Bůh své slovo?!“

V odpověď zazněl Boží hlas:
„Jonáši, vzpamatuj se včas!
Ty víš, jak velice sis přál,
abych to město zkazil dal!

Lituješ v tuto hodinu
tu svoji zvadlou bylinu.
A já bych neměl lítost mít
a tolik lidí zahubit?
Když chci, aby zde byli živi,
musím být víc než spravedlivý.“

Klaus-Peter Hertzsch:
„Der ganze Fisch war voll Gesang“
S přihlédnutím k biblickému prorockému spisu „Jonáš“
volně přebásnil Miroslav Matouš

10. Pelyněk

Rozsáhlá rodina pelyňků zahrnuje asi 280 druhů rostlin z čeledi hvězdnicovitých, jedné z nejpočetnějších skupin rostlin (patří sem tak rozdílné kytičky jako slunečnice, bodlák, podběl nebo heřmánek). Jsou to aromatické byliny, keře nebo polokeře, pěstované pro svou vůni, ozdobné listy a někdy i pro palčivou svíravou chuť. Latinský název rodu je odvozen od jména starořecké bohyně lovu Artemis. Léčivé účinky pelyňku jsou lidstvu známé velmi dlouho; užívali jej již Egypťané před třemi tisíci lety.

Pelyněk pravý (*Artemisia absinthium*) Vytrvalá, plstnatě chlupatá, 50 až 150 cm vysoká bylina výrazně hořké chuti. Lodyha v dolní části dřevnatí. Přízemní listy dlouze řapíkaté, 3x peřenodílné, lodyžní listy střídavé, méně dělené, přisedlé až krátce řapíkaté. Úbory květů vyrůstají v bohatě větvená lata, 3 až 4 mm v průměru, jsou žluté a převážně trubkovité, kvete v červenci až říjnu. Najdeme jej podél cest, na skalnatých stráních, rumišťích; líbí se mu na půdách vápnitých a dusíkatých, stanoviště musí být teplé. Původně rostl zřejmě jen v západní Asii, jižní Evropě a v severní Africe, v současnosti roste také téměř v celé Evropě, v Severní i Jižní Americe i na Novém Zélandu. U nás se vyskytuje roztroušeně. Sbírá se kvetoucí nať, droga má výrazně hořkou, až odpornou chuť a obsahuje zejména silice (asi 0,2 až 0,5%), jejichž nejdůležitější složku tvoří toxický thujon. Pelyněk mohutně podporuje tvorbu žludečních šťáv, působí dezinfekčně, tlumí křeče, působí na činnost žlučníku a jater. Z pelyňku pravého se vyráběl pověstný alkoholický nápoj absint. Vzhledem k tomu, že jeho nadměrné užívání nezřídká vedlo k těžké závislosti, pomatenosti a někdy i demenci, je jeho výroba v současnosti v téměř celém světě zakázána; absint, který se prodává dnes, v sobě thujon neobsahuje.

Pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*, na obrázku) je trvalka, vysoká 50 až 150 cm. Listy jsou stříbřité, svrchu tmavě zelené a zesponu šedoplstnaté, lodyha hranatá, větvená a obvykle tmavě červená. Květní úbory opět tvoří bohatá lata, květy jsou barvy žlutavé až hnědé a objevují se mezi červencem a říjnem. Je to u nás velmi rozšířený plevel; najdeme jej na rumišťích, podél cest, v okolí lidských sídel, na železničních náspech, a to na nejrůznějších půdách, převážně ale bohatých dusíkem. Jinak roste v mírných pásmech celého světa. Sbírá se kvetoucí nať, která obsahuje trísloviny, sliz, inulin

nebo také již zmíněný thujon, ale v daleko menším množství než u pelyňku pravého. Podporuje trávicí činnost, tlumí křeče, osvědčil se při nemocech žlučníku a pomáhá i při chronických zánětech průdušek.

Pelyněk estragon (*Artemisia dracunculus*) měří obvykle 60 až 120 cm, je vytrvalý a u nás se pěstuje jako výborné koření. Má nedělené čárkovité listy, žluté květy v bohatých úborech a v přírodě bychom jej našli na březích řek jižní a střední Evropy a v západní Americe. Estragon se vysévá v dubnu do truhlíků a sazenice se vysazují do záhonu v polovině května na slunné a teplé stanoviště. Daří se mu v humózní a živinami bohaté půdě v teplých a chráněných polohách. Při sklizni, kterou můžeme provádět až třikrát do roka, uřezáváme 20 až 30 cm dlouhé vrcholky trsu dřívě, než rozvijí poupata. V té době obsahuje nejvíce silice, která dodává koření příjemnou aromatickou vůni a ostrou, slabě nahořklou chuť. Svůj původ má ve střední a jihozápadní Asii, je proto častou součástí pokrmů v kuchyni Arménů a Turků. Používá se k mnoha účelům, např. k aromatizování vinných nebo ovocných octů, bylinkových másel, do nádivek, drůbeže, k pečeným a dušeným masům, do omáček, při nakládání zeleniny...

Petra Štěpánová

Kulda se neloučí, i když se loučí - dokončení

Odlesk zlatého třpytu zůstal v jelenově paroží, i když už děti odcházely. Vděčný hajný jim nabídl, že je odveze nazpátek do Kvítkova autem, ale odmítly s tím, že se projdou a půjdou pěšky. Potřebovaly se vypovídat z toho pěkného zážitku a zopakovat si jej i s Kuldou, který se vracel v nevelké výšce s nimi a celý se tetelil radostí, protože jeleni na něho zavolali: „Díky, bráško!“

Cestou kolem plotu obory narazili na skupinku lidí, kteří sem dorazili z osady Přátky. Byl v ní onen neúspěšný fotograf, který se sem vydal s odhodláním stůj co stůj udělat vzácný snímek Kuldy. Byli tam i další příslušníci podobných povolání. Hezká, ale hlučná reportérka si chystala notes a tužku.

„Nekouše ten váš pišišvor, co vrhá tak šikovné šajny?“ spustila na děti. „Nemá blešky?“

„Natočím s ním šot,“ prohlásil televizní režisér.

Zakřiknuté děti se nezmohly ani na slovo, jeleni se dotčeně stáhli k lesu; jak by ne, ta krásná zvěř přece nemá ráda, když se před ní vyslovuje hláska -Š-. A Kulda? Ten začal rozčileně lítat ze strany na stranu tak, že režisérův pomocník na něho nestačil zaměřit kameru. Vznosl se vysoko, až z něj byla malá jiskřička a ta zmizela. Režisér s novinářkou obviňovali jeden druhého, že Kuldu vyplašil, přeli se hůř než rozhádané laně.

Děti si nikdo nevíšimal, vydaly se k domovu zamlklé, v docista pokažené náladě. Nevnímaly, že mezitím šedivá mračna zatáhla oponu, za kterou se skrylo slunce a že se udělalo dusno a veliké ticho. Zaradovaly se, když jim z poloostrova, na kterém je postaven Kvítkov, přiletěl Kulda naproti.

„On pláče,“ podivila se Lucinka.

Nemusela tlumočit, co Kulda říká, teď už mu rozuměli všichni.

„Já nechci, aby mě fotografovali,“ naříkal, až se ve vzduchu třásl. „My se ani nesmíme dát filmovat, ještě nikdo neviděl náš obrázek, protože kulový blesk je a musí zůstat velkým tajemstvím.“ Po tomhle vysvětlení jako by se mu ulevilo a plavným kroužením, jakoby něco hladil, ujišťoval děti: „Vy jste jediní moji kamarádi a zůstanu s vámi, i když mě nevidíte. Rozplynu se ve vší elektrické síti a...“

Za vzdáleným návrším výhruzně zabrumlal hrom.

„Slyšíte? To je táta,“ navázal Kulda. „Říká, koukej se vrátit do rodiny, ty kluku toulavá.“

Hrom se ozval blíž se slabším, jakoby jasnějším zvukem.

„To byla maminka,“ poznamenal Kulda. „Říká, pojd', synku, poznal jsi víc než jiný kulový blesk, jsem na tebe hrdá.“

Divoký víchr přiháněl černý mrak sršící rozeklanými blesky, hřmění splývalo v jednotlý hřmot.

„Běžte rychle domů,“ vybídl je Kulda. „A nezapomeňte, pořád budu s vámi...“

Na jeho trhavém letu k Černé tvrzi bylo znát, že zneklidněl. Děti, zejména obě pražské, neměly rády bouřku, ale cosi je proti jejich vůli přitáhlo k oknům. Bouřka se mezitím přivalila nad Kvítkov. Viděli, jak do věže Černé tvrze s praskavým zvukem sjely dva blesky současně a mezi ně se vznesl jeden maličký kulatý. Blesky se spojily a Kulda s nimi splynul. Hrom otřásl celým domem.

„Nejde mi lednička,“ postěžovala si maminka Jurášková.

„Asi vypnuli proud,“ usoudil otec Jurášek a cvakl vypínačem. Žárovka u stropu se rozsvítila, až když bylo po bouřce.

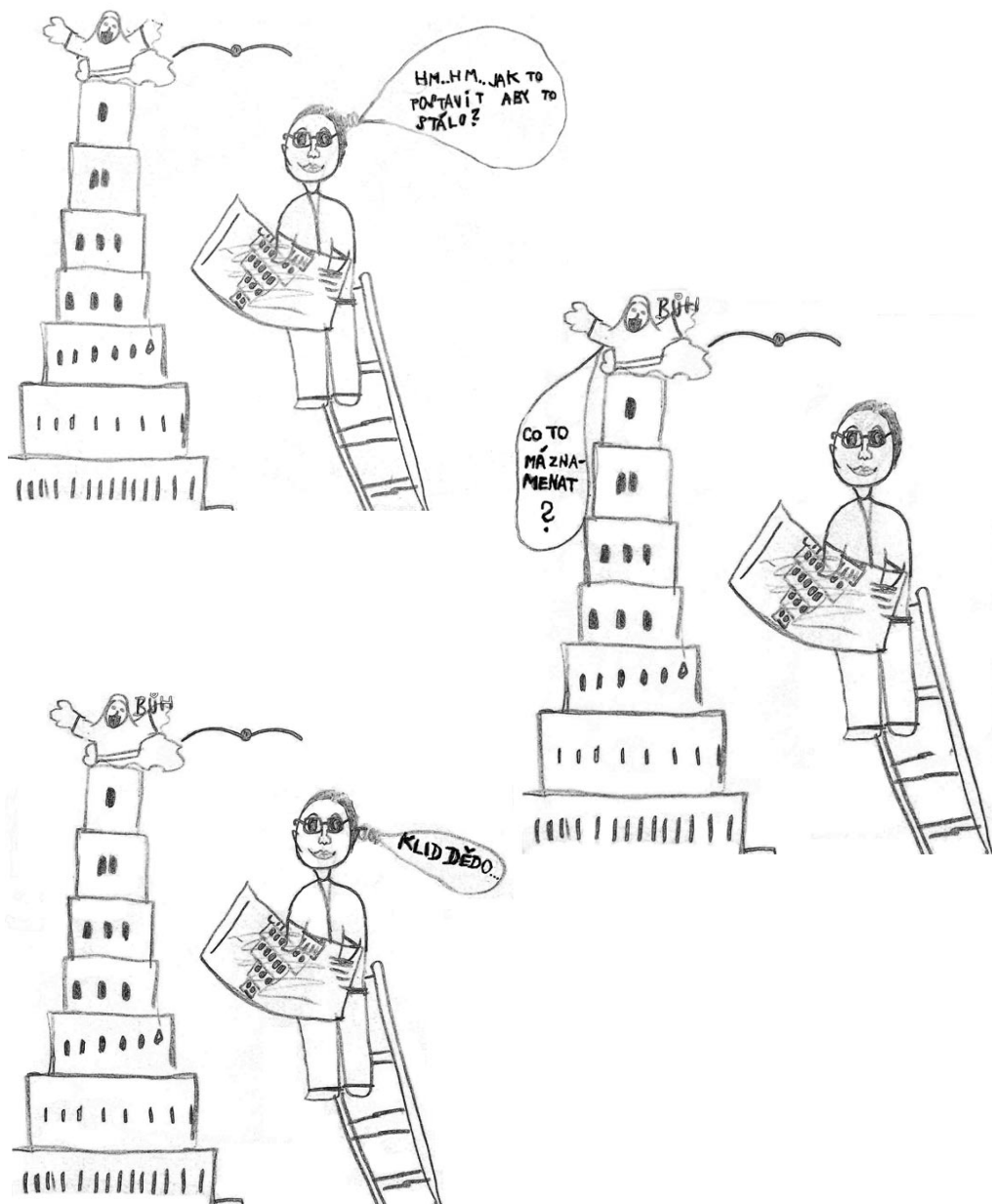
„Kuldo, jsi tady?“ stíněným hlasem se ozvala Lucinka. A žárovka vesele zablikala...

Ladislav Muška

Dostali jsme do redakce tento pěkný komiksový vtip Matěje Němce, který vznikl na farním táboře v Čelákovících. Moc se těšíme na vaše další obrázky i jiné příspěvky, které rádi v Cestě otiskneme!

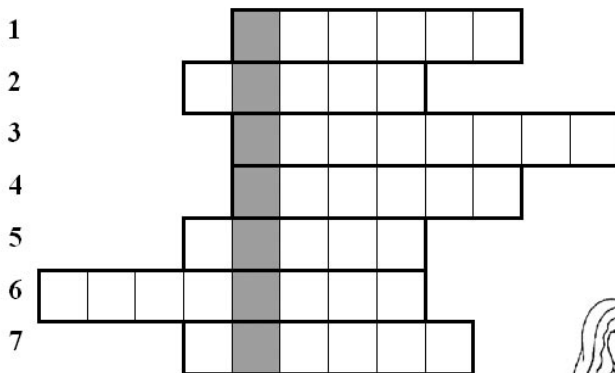

Milé děti,

k vyřešení naší vánoční doplňovačky vám pomůže text z Lukášova evangelia 2,1-7. V něm najdete chybějící slova z příběhu o narození Ježíše, která je třeba vepsat do tabulky v pořadí označeném číslem v závorce. Tajenku nám pošlete do poloviny ledna, na tři vylosované výherce čeká knížka. Redakce vám přeje krásné a požehnané Vánoce!

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od (7) Augusta, aby byl po celém světě proveden (1) lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také (5) se (2) z Galileje, z města (3), do Judska, do města Davidova, které se nazývá (4), poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a (6) do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.

Blahopřejeme výhercům soutěže z října 2011.

(tajenka: Husitský hejtman Jan Žižka z Trocnova):

Kryštof Chábera, Matěj Hočeký a Kryštof Mareš z Kolína

1. Na zem padá temnota, zvoní jas-ně zvon,
 a na našem náměstí stojí velký strom.
 Refrén
 Advent přišel, už tu je, každý ať si notu-je,
 zpívej-te si s ná-mi, zpívej-te si s ná-mi.

1. Na zem padá temnota,
 zvoní jasně zvon
 a na našem náměstí
 stojí velký strom.

2. Kdo nemá čas na duši,
 ten se marně honí,
 bude leda mrzutý
 letos jako vloni.

Ref.

Refrén:
 Advent přišel, už tu je,
 každý ať si notuje,
 zpívejte si s námi, zpívejte si s námi.

3. Pro ten advent letošní
 dobrý recept známe:
 víc než dárky veliké
 ať se rádi máme!

Ref.

Text: Alena Naimanová
Nápěv: koleda

